

ші кеар каса лзі Моръз съ гъсъ дн вьза тьнвлзі, къ пічі къ рьшіі ера зніть прин вре о легьтърь сїгърь, пічі дн Царїград маї вьдъждьса чева дьпъ кріза лъкрьрілор зрмате, ші ачедїса амьндой ера Моръзлїї дїн кап пьпъ ла пічоаре, зьпъ цїнере, алтъл рьденїе ші къртезанї а лзі, не льнгъ каро челеланте ші келтвелїле че фькъсъ не даторїї кьтръ петрѣгорїї петрѣ кърте, рьтъпне дн конта лор. Каймакамїї дечї гръвїндъсе а дьвьртьшїї ачестъ фаталъ щїїндъ къ днадїнс Домнвлзі, кърїеръл л'ащ афлат не Моръз дн Фокшенї ші прїмїндъ ел вестеа, с'ащ хотърьт а съ днтоарче іарьш ла Царїград орї кьм ар фї вїиторъл сьщ, петрѣ ка съ пѣ ласъ тоатъ фамїліеа рьсєпнзьтоаре дн шьпа тьрчїлор, прекъм тот с'ащ непорочїт дн зрмъ, ші с'ащ порнїт днаноїндъсе трептат прекъм зрмѣ днаїнтїреа Рьшілор кьтръ Дьвьреа, вїїнд фоарте дес днщїїцърї дїн Молдова, іар Каймакамїлор леащ скріе съ пѣ се тїшче дїн Іашї пьпъ вор днтра рьшії. Ачесте днпрецїзърьрї днсь de маї сєс арьтате с'ащ трьгьлат аша пьпне ла 8 Декетврїе 1806, кьнд ащ днтрѣт рьшії дн Іашї єзнѣ команда Кнеазьлзі Прозоровскї.

ПАРТЕА VII.

А 3-а окънаціе Ръсаскъ дн Молдова.

КЪ ПРОЗОРОВСКІ 1806.

Дьпъ тоате жертвїрїле фькъте de тьрчї спре а днтродъче вьпа вїецвїре днтре дьншїї къ рьшії, de ла прїчіна Домнїлор, п'ащ фост кїп а се днпька пічі къ пзпереа лзі Моръз шї а лзі Інсїлант ла локьрїле лор, пічі къ алте сатїсфакцїї сїнчере че ле фьгьдъса дїн гьрь, петрѣ къ рьшії вьзїнд неста-

торніча кабинетълѣи Оттоман дѣи тоате лѣкрѣрїле шї дѣвїть-рїле Франції че съ сіле а фаче дѣнтре ачесте дозъ пѣтерї о рѣшпере серїоазъ, спре а венї да скопѣл че хрѣне Наполеон асѣпра Росїї, Императоръл Александръ п'аѣ врѣт съ маї скапе прїлежъл де фазъ че аѣ порнїт оцї съ се батъ къ Търчіеа, дѣкълъкѣнд прїнчїпателе шї рѣндзїнд ла Молдова о-кѣрмзїтор оцenesк пе Кѣшнїков, іар пе Ісїлант каре аѣ тре-кѣт о датъ къ Рѣшїї л'аѣ тїтлѣт де Домн пе дозъ дѣрї дѣи Адмїнїстраціеа пѣшѣптеаскѣ дѣпъ прерогатїва че абе Домнїї Гречї, дѣсѣ п'аѣ дїнѣт фѣнкдїа ачеста мѣлтъ време шї нїчї аѣ дѣсепнат чева домнїа лѣї, къ дїснозїціле челе маї греле атърпа де Прозоровскї шї де Кѣшнїков, фїнд Ісїлант маї мѣлтка о фїгѣръ Домнеаскѣ, іар Вістернїкѣл че ера слѣжѣва че дѣтѣї шї маї пѣтернїкѣ дѣи Молдова, пѣпъ ла Реглемент, съ гѣсъ атѣнчї Алекс Балш фечоръл Вістернїк лѣї Іордакї Балш, рѣндзїт де Моръз пѣптрѣ къ дѣне пе пѣдоата Мѣрїї Сале, де со-дїе саѣ депѣртат дѣсѣ дѣпъ венїреа рѣшїлор рѣндзїндѣсе пе Вістернїкѣл Іордакї Росет Рознованъл, дїн прїчїнѣ къ вѣтърнѣл Балш п'аѣ врѣт съ прїїмеаскѣ слѣжѣва ачеста, дѣпъ кътъ стѣр-рѣндъ аѣ пѣс атѣт Ісїлант кът шї Рѣшїї ка съл рѣндѣеаскѣ пе дѣпсѣл, фїнд чел маї къ мерїте шї вогат дїнтре вое-рїї Молдовеї а тїмпѣлѣї ачелѣеа. Дѣкредїндѣсе дечї Вістерїеа дѣрїї Рознованълї прекъм с'аѣ зїс, тот прїн рекомѣндациа вістернїкѣлї Іордакї Балш вѣтърнѣл, че дїн їсправнїк-ла Неамц л'аѣ трас дѣи ачестѣ треабъ пѣптрѣ драгостеа че лѣсѣ асѣпра са дїн їспрѣвнїчїе, аѣ дѣпѣт Вістернїчїеа Рознованълї тот кѣр-сѣл времїї кът аѣ врѣмат шї стѣпнїреа Рѣсаскѣ, къ о пѣтере дѣтокмаї ка де Домн, де съ кѣтрѣмѣра Молдова, знїт фїнд къ Мілашевїч че с'аѣ рѣндзїт пленїпотент дѣи локѣл лѣї Кѣш-нїков.

Beniamin dечї Мітрополїтѣл, сїмдїнд атѣнчї мѣлте прїго-

пирі дін партеа Сенаторълѣ Мілашевічї, пентру къ неамъл Костъкеск ера сънсе зисї влѣстѣм, прекъм спън дн Росїеа, дънъ о днвекїтъ зръ політїкъ че ера асѣпра лзі, аѣ фост сіліт а се траѣе дін Кїріерархіе дн Аугл 1808 шї а съ дъче ла Монаст. Неамд локъл метанїеї сале, лъсѣуд сказънъл вѣдъв знде с'аѣ ръндзїт а пої не Ексархъл Гаврїл Рсе де наѣіе, шї аѣ кършзїт Мітрополїеа пънъ ла днкіереа пъчїї дін 1812 термін де 4 ані.

Ощїле днсъ рсеощї дънъ моартеа лзі Прозоровскї че ера фоарте вѣтрън, с'аѣ днкредїндат Фелдмаршалълзі Міхелеон шї дн зршъ лзі Кътззов че аѣ комедат пънъ ла днкіереа пъчїї, дар дн адевър къ дін тоѣї командїрїї чел маї вреднїкъ аѣ стътът Кътззов, каре аѣ фъкът вірзїнѣї днФрїкошате асѣпра търчілор, лъндъле четъїїле зна дънъ алта прїн аседїѣ шї прїн асалт къ баїонета дн тънъ, днкът нъ се нъте одїхнї търчїї де дънсъл дн тоате пърїїле, шї де нъ зрма ръзвоїзл лзі Наполеон къ Росїеа ачел страшнїкъ, не каре кабїнетъл дін Петерсвѣрг л'аѣ фост сіндїт дін дешълт, днпъръїїеа търчеаскъ дін Европа се аѣла дн крїзъ.

Кът пентру Калїмах че с'аѣ днторс къ днтрїстаре дін марїїнеа Іашълзі шї мазіліт прекъм с'аѣ зїс дънъ треї зїле, на съ шеаргъ ла Царїград днглнндъсе не дръм къ Моръз нїчї с'аѣ възът знъл не алтъл, аѣннънд денї аколо дн времеа кънд съ порне щїїле днпърътещї къ шаре гътіре асѣпра Ръшілор, Шоарта дн немълдъміреа че съ гъсъ деспре Моръз, каре аѣ фост прїчіна дістїтърїї лзі Калїмах фъфъръ де време, шї а зршърїї ръзвоїзлзі неащептат, аѣ мазіліт не Александръ Воевод де їзноавъ към аѣ трекът Ръшїї, шї аѣ ръндзїт їаръшї не Скарлат Воевод ла Домнїеа Молдовеї дънъ към аѣ фост хотъръреа дїнтъї а Сълтапълзі, шї аѣ порончїнд съ шеаргъ къ зрдїеа дънъ обїчеїзл че съ пъзъ ка съ

ше Domnii de фадъ ла рѣзвойъ спре а дилесні тревзінделе че арѣрта съ чеаръ де ла царъ. Ханѣрліс, днесъ възінд прічина че с'аъ пѣскѣт дін казѣ Domnii лор дитре днпърѣдїа тѣрчеаскѣ кѣ че рѣсаскѣ, ші неавѣнд недежде кѣ рѣзвойѣла се ва прекарта дн гравъ, аъ преферат съ треакъ ла Рѣшіі, декѣт а съ днтоарче ла Царіград де знде венісѣ, не каре д'аъ ші прііміт Рѣшіі фоарте віне, дѣндсі мошіі днпърѣтеці сѣит стѣпѣніреа са дѣпъ пілда зрматъ кѣ Кантемір, ші аколо аъ шѣрїт фѣръ съ маї Domneаскѣ дн Молдова сеаъ дн Валахіеа, пічі днтѣ пічі маї не зрмѣ, дѣнъ ачеаста.

Атѣпчі Скарлат Воєвод зрмѣнд арміеі днпърѣтеці кѣ Візірѣл прекарт аъ фост порочїт де Сѣлтана, зна дін четѣділе Дѣпѣрене днкѣнпѣрѣндѣсе претѣгїндеа де Кѣтѣзов, днкѣт авіе Візірѣл аъ нѣтѣт скѣпа прїн днкѣнпїре стратегїкѣ съ фѣгѣ дін шѣліле лѣї, Скарлат Калїмах кѣ маї шѣлді пашї ші оастеа че ера кѣ дѣншіі, аъ нѣзѣт сѣит стѣпѣніреа рѣшілор ші рѣвїндсі іаъ трїімес ла Харков, знде аъ рѣмас нѣлѣ дѣпѣ контепіреа рѣзвойѣлї.

Вѣтѣліеа ачеаста аъ кѣчерїт фоарте не тѣрчіі дн фаца Росїеі, нептѣрѣ авантажѣла че аъ авѣт чеа де не зрмѣ прїн днкіереа пѣчїі де ла Вѣзкрещїі, кѣдїгїнд шѣлте четѣдїі не Ністрѣ ші не Дѣпѣреа, Вѣдѣакѣл днгрег, ші Бесаравіеа тоатѣ, чеа маї вѣлѣ парте дін Молдова, каре пічі аъ авѣт прїчїнѣ съ дитре ла ачеастѣ рѣфѣеалѣ, фїїнд стрейнѣ де конфлїктѣла зрмат дитре Росїеа кѣ Тѣрчіеа ка царѣ неѣтрѣ шї днкїнатѣ Порціі кѣ дрептѣрїле еї кѣзїрїнес прїн трактатѣрї.

Днелтїреа ачестеї чесїі а Бесаравіеі, Тѣрчіі о атрївезеазѣ лѣї вейзаде Дїмітріе Морсз, фїїнд Драгоман маре днпалтеї Порціі ші дндѣлес кѣ Рѣшіі, дндем-

пѣнд пе Сѣлтѣнѣл съ прѣимеаскъ черіріле Росіеі, ꙗн време кѣнд іа пе де алтъ парте се аменѣнда де Франціеа къ рѣзво-воіѣл ачел таре ші ера сілітъ а се плека ла орѣ че паче фолосі-тоаре Тѣрчіеі ар фі врѣт съ факѣ. Пентрѣ ачеаста апоі аѣ плѣ-тіт веізаде Дімітракі къ сіңделе лѣі ші а фрацілор лѣі Панаітакі ші Іоріѣ, дазна че аѣ фѣѣѣт кѣрдіі сале, прекѣт съ аратъ ші ꙗн Домніеа дін тѣіѣ а лѣі Александрѣ Морѣз ꙗн томѣл ачеста, ашѣрѣнціміле.

Дескоперіеа ачестеі фапте ꙗн съ снѣн къ аѣ врѣмат де ла На-полеон, кѣтрѣ Сѣлтѣнѣл ꙗн съ ші, каре ꙗнцінцінѣнѣл съ пѣ ꙗн кеіе паче орѣ къ че пред ар фі къ Рѣшіі, фѣнд къ съ аф-ла ел пе кале а дешкѣде къ дѣншіі рѣзвоіѣ ші гата а пор-ні асѣпра Москвіі, 600,000 солдаці де тоатъ арма, къ каре кѣп апоі Тѣрчіеа ѣші ва пѣте свѣате тоатъ парѣѣа че аѣ а-врѣт де ла Рѣшіі.

Веізаде Панаітакі че дѣне атѣнчі локѣл фрателеі съѣ ла Поар-тѣ, пѣнд шѣна пе ачест ꙗнскріе астограф, пѣнѣ съл тѣлшѣ-чеаскъ ші съл деіе Сѣлтѣнѣлѣі, л'аѣ порніт къ четал мен-ѣл ла фрателе съѣ веізаде Дімітракі ꙗн Бѣкѣрѣці, ші а-честа ꙗндатъ аѣ трѣмес стафетъ къ шѣлдіме де аменѣн-цѣрі кѣтрѣ Діѣанѣл тѣрческ, ꙗнцінцінѣнѣл къ Кѣтѣзов с'аѣ декларат хотѣрѣтор къ пѣнѣ ꙗн зече зіле де пѣ ва прѣімі тра-татѣл іскѣліт де Сѣлтѣнѣл, ва трече къ ошѣле песте Балкан ші пѣ съ ва опрі пѣнѣ ла Андріанополі, знде ва ꙗн кеіе паче. О асемінеа пѣвел ꙗн фіорѣтоаре пентрѣ тѣрчі, сѣнсіндѣсе Сѣлтѣнѣлаі, каре сѣферісѣ атѣтеа — ші атѣтеа — де ла Кѣтѣ-зов, маі ꙗн аінте де а съ ꙗн форма де ꙗн пѣртѣшіреа лѣі Наполе-он, паѣ авѣт алтъ че фаче де кѣт а іскѣлі трататѣл трѣмес де ꙗн пѣтерніцідіі сѣі, ші ал ꙗн тоарче лѣі Морѣз, ка съл деіе Рѣшілор. ꙗнцінцінѣнѣсе апоі Наполеон де тоате ачесте ші

пѣнд шъна де дѣсѣші кореспонденція лор секретъ, презън снзп, аѣ даго не фацъ Сьлтанълзі, тріимедънд актеле кѣ каре дѣвновъде не Мърахаж Делегаці Търчіеі, кѣтръ Поартъ пентрѣ Басаравіеа кѣ адістантъа дѣнадіне, ші кѣнд Беіззаве Дімітракі сѣрва дѣкіереа пѣчій дѣ Пріпчінате, пріп челе маі сгрѣлѣчїте валзрі даге де рѣші, ла Царіград сѣ іскъле Фірманъа де шоарте пентрѣ дѣнзѣл ші пентрѣ фраціі сѣі, презън с'аѣ ші екзекѣтат кѣ пѣдіне зіле дѣ вршѣ.

Інфлѣенціеа Французъ дѣпъ ачеаста аѣ фост шаре, ші аѣ цінзт тот тімъа рѣзвоівлзі кѣ Рѣшіі пѣпъ ла траѣереа лзі Наполеон дін Москва, дѣкѣт пѣ сѣ лѣкра нїмїкѣ дѣ Царіград фѣрѣ а трече пріп цензѣра Амбасадеі Французѣці, ші нїчі татарїі търчещїі пѣртѣтор депешїлор, пѣ сѣ порне фѣрѣ а фї дѣтовѣрѣшїціі де зн кѣріер аѣ Амбасадеі, ка сѣі вртѣреаскѣ.

Дѣпъ сѣвѣршїреа пѣчїі с'аѣ дѣчензт тречїреа ровїлор пріп Молдова дін Росїеа, каре ера о сценѣ жалнїкѣ де прївїт, вѣзлнд чїнева маі де попор вѣтѣт де стрейнѣтате, гол ші фѣрѣ нїчі о дѣкїнзїре де іарпѣ, дѣ тімъа чез маі рѣѣ а анѣлзі, че пѣ сѣшъна амѣ декѣт о колонїе де сѣлватїчі стрекѣрлндѣсе не ачест пѣшѣт, знїі авлнд кѣте о чергѣдѣ не спате алдіі нїмїкѣ дар маі тоді дескѣлці.

Молдовенїі дѣсѣ прїїмїндзі ла Прѣт поха шарціне а хотарѣлзі кѣ оспїталїтатеа овїчнзїт лор кѣтрѣ тоате націле іаѣ хрѣнїт кѣ дѣдестѣларе іаѣ гѣзлзїт ші іаѣ дѣверѣкат пѣнд шѣпъ де ла шѣлѣ адїста пѣпъ іаѣ трекѣт Дѣлѣреа дѣкѣндзі кѣ тоатѣ шѣлѣдѣміреа дін копак дѣ копак кѣ трѣсѣрі де нїп сате ла сѣрхатѣрі.

Асѣпра ачестор ровї аѣ фост дѣсѣрчїнат кѣ прївїгереа ші кѣ келѣеала дін партеа Порціі зн Кѣлїтан-Паша, фаворїт

не времеа ачеа, каре доведіндсе хайн ши дндълес къ веі-
zade Dinitrakі, с'ащ зчїе де кѣтръ оаменї Сераскерълї
трїменї днадїне де ла Ршчзк дзїнь поронка дндъртеас-
къ, не каре л'ащ днтїмїнат кънд ера сь іась дїн хотърле
Валахїеї дн о нѣдрїче де не лъгъ Бъкрещї, ши ащ трае
аспра лї къ пздїле дїнтре копачї дн кареть шергънд не
дршм, ши л'ащ оторът дндать.

Не лъгъ грестъдїле че ащ сѣферїт Молдова дн кърсїл
ачестї ръзвоїѣ, есте петъръдзїтъ ши дндесїреа че таре каре
ащ авът, къ дндїелшгареа монедїї, къ нъ ера вѣдзвѣ че
лѣкра къ шъїле спре а сь хрѣнї сь нъ аївъ дн легътърїка
са рѣїеле ши карвоаве пѣстрате петрѣ комънд, нїчї ца-
ранъ сь нъ се цоаче къ галвїнї, дзїнь проверъл Молдовї-
неспк, іар воерїї кшпъра ла мошїї, фъкънд стърї колосале дїн
подратърїле рѣсещї, атъчї ащ лзат тоате мошїїле Кїросълї
дїн Бъковїна зпїї дїн воерї че с'ащ вѣндът къ дндосїте предърї.

Фоарте тълте авзърї сь фъче дн времеа ачестеї окъпа-
дїї, къ шефїї Росїенї сь зпїсѣ къ зпїї дїн потавїї, че
трече къ вїдереа орї че перъндзелї сь зрна дн царъ, дн-
кът ши тълхарїї дршмърїлор сь пъреа къпї афласъ тїшпѣл,
макар къ петрѣ дъшїї сь днтревзїнда тоатъ аспрїмеа
лелїлор. Днтре ачещїеа ащ фїгърат маї къ темейѣ зїкл Бъ-
жор, че къ ванда лї де доїспрезече фъче ходїї дндрїкоша-
те дн тот кърїнсъл Молдовеї.

Ачест Бъжор ера де локъл лї дїн сатъл Оръша цївгъл
Бакълїї, ши сь пъше кънд ера ом де паче, Шефан Пш-
кашъ, апої дакъ дїн фїре ащ фост плекат ла ачестъ шесе-
рїе, сеащ къ вре о дндпрецїзраре л'ащ сїмїт сь о еїе нъ сь
щїе, декът дзїнь сїхса контїмїзранїлор лї сь дндредїнда

къ аве о патъръ влѣндѣ, ші алѣнга тот прілежѣла де а вър-
еа сѣнце омінеск, фъръ а фі дн вре о прімеждіе ка съ се
апере не сѣнеші. Диченіреа ходіеі лѣі dateазъ дѣн времеа
лѣі Морѣз, кѣнд се афла дн флореа врѣстеі, ші де ла пор-
піреа днтрепріндеі спѣи къ кеар о аѣ диченѣт не о кале
маре, фѣнд къ нічі зн пас н'аѣ фѣкѣт дн вреасла потлогѣ-
ріеі, че алкѣтзѣндзѣндшѣі товаршѣі, не каре і'аѣ кітѣт дес-
тоїнічі ла треава ачеаста, аѣ ші диченѣт а цѣне дрѣмѣріле
фѣціш деклѣрѣндѣсе къ нѣме де Вѣжор прекѣт, с'аѣ кешат
пѣлѣ ла сѣвршѣтѣла ходіеі лѣі къ моарѣеа.

Файта лѣі дѣсѣ нѣ с'аѣ фост рѣспѣндѣт къ аша дістѣнкѣіе
маре пѣлѣ дн времеа Рѣшілор, пентрѣ ачеаа нічі с'аѣ скріс
деспре дѣлѣсѣла маі дѣаїнте, декѣт аѣзѣнгѣнд а кѣлка дн
ѣрѣтѣ ашезѣрѣі воерѣціі, ші тѣргѣшоаре фѣрѣ нічі о тешере
зіѣа маре. Нѣміле лѣі Вѣжор съ пѣрта дн тоате гѣріле, апоі
аѣ днтрат дн Шефѣнеціі не ла амеазъ къ товаршѣіі лѣі,
тоці кѣлѣрѣі ші дѣартаціі кѣте къ 8—10 фокѣрѣі, ші аѣ трас
ла кѣпітеніеа де тѣрг, зѣнде стрѣнгѣнд маі мѣлці пегѣціторѣі
дѣн фрѣнтѣшѣі леаѣ черѣт о контрѣвѣзѣндѣ де 15,000 леі къ
термін хотѣрѣторѣіѣ де трѣі чеасѣрѣі, дн каре време с'аѣ пѣс
ла масѣ ші аѣ прѣлзѣт къ цѣганѣі веселѣндѣсе фѣрѣ грѣжѣ пѣ-
нѣ аѣ лѣат ванѣі де ла тѣрговеціі ші аѣ ешѣт фѣрѣ съ деіе кѣі-
ва о ловѣтѣрѣ такар де вѣц, че маі алес мѣлцѣмѣндѣле. Асемі-
неа аѣ ѣрмат ла Фолѣціі; зн тѣргѣшор ал Басаравіеі ші дн
алте локѣрѣі мѣлѣте, воерѣлор дѣсѣ каре аве фашѣліі ші трѣе
ла мошѣі, нѣ ле кѣлка ашезареа, че ле трѣшете рѣспѣне кѣ-
тѣ сѣмѣ де ванѣі сѣі трѣіматѣ, ла че време ші дн каре лок
спре а нѣ лі сѣ сѣрѣіеа фешееа ші колѣі, іар кѣнд нѣ ѣрмат
поронѣлор лѣі, ваі де ачеа ашезаре, къ нічі о фазѣлѣ нѣ рѣ-
тѣне сѣ нѣі факѣ пѣлѣ ѣшѣ лѣса оашенѣі мошѣеа ші сѣ
трѣѣ ла тѣрг.

Ачет хоц с'аѣ принс днсфършит ла Фокшені днтро вър
в іеріе, знде съ гъсъ фъръ арме ші съ рѣдеа пентрѣ къ де
ла о време днкоаче кам пъръсіеъ позніле, спънзърндѣл
ла Мовіла Сърпанда, де ла Іармарок, знде фетсіа лѣі че о
лѣсасъ декнд с'аѣ апзкат де тълхъріе, ші трѣе пе знде
пзтеа, аѣ фъкѣт вісерікѣца къ храмѣл Сфънтѣлѣі Некѣлаі де
пе шосеза Соколіі спре поменіреа лѣі, дар маі шѣлт къ шілъ
сфършіндѣо декѣт къ ваніі де ла Бѣжор.

Хавалеле де пе царъ зрѣа некзрѣате дн кърътѣрї маі
алес оцненіі, ка дн тоате тїмпзріле рѣзвоаелор дїнтре
Търчіеа къ Росіеа, цара днсъ пѣ с'аѣ сімѣіт нічі де кѣм
днноворать пентрѣ къ аве віте шѣлте, ші локзіторїі кѣші-
га дндоіт де пе продѣктеле лор декѣт дн време де паче,
фїінд къ съ вїнде къ маре преѣ.

Съпърареа че маі днсъшпнатъ де атѣнчі съ шърѣіне пѣ-
маі дн цїпереа солдацілор, каре съ пѣртаѣ фоарте рѣѣ къ
Молдовеніі, фїінд маі недісціплїнаді декѣт акѣм, пе лѣнѣ
гъ а кѣрора потлогърїі несѣферїте ші вѣтѣі, зрѣа ші зї о-
вїчеіѣ кзріоз де тѣеа возїле ла тоці каїі, ші ачелор вое-
решї днкъ де пе ла трѣсѣрї, ка съ'шї фѣкъ сѣлтанѣрї ла
коїфѣрї, сеаѣ ківѣре адекъ коїфѣрї, прекѣм пѣрта атѣнчі Рѣ-
шіі, ші пѣ рѣшѣсесъ зп кал неслѣѣт дн Молдова, декѣт
ла ачеї дїн слѣжѣвъ, сеаѣ каре ле да ванї прекѣт съ днвое
къ дѣншіі.

Кѣртеа Домнеаскъ аче позъ, авіе сѣвършітѣ де Морѣз,
оаѣ префѣкѣто дн сїталѣрї оцненіі, ші дн пѣцѣлъ време аѣ
днне некѣносѣтѣ, пої Вістерїеа с'аѣ шѣтат дн касѣле
скоалеї Домнешї маі дїн сѣс де Мітрополїе, іар Сенато-
рѣл Мілашіевїч локѣе дн каса Гїкѣі, ла Копоѣ, дн каре есте
акѣм театрѣ сеаѣ Опера Італїанѣ.

Ничи о днфрѣтѣсецаре Іашкѣлѣ пѣ с'аѣ фѣкѣт кѣт аѣ цѣ-
пѣт окѣпаціеа Рѣсаскѣ, афарѣ де вѣда таре че съ пардосе
неконтенѣт кѣ лемп пѣхѣ, шѣ челеланте ічѣ-коло лѣцѣндѣсе не
вѣде ера стрѣмте шѣ тѣнд варацѣле ка съ пѣ днпѣдѣче трак-
тѣл оцѣенеск, Назѣр подѣрѣлор атѣнчѣ се афла Манѣлакѣ Балш
фрате Логофѣтѣлѣ Кѣстантѣн Балш, че аѣ фѣкѣт дн адевр
шѣлте днвѣзпѣтѣдѣрѣ вѣдѣлор орашѣлѣ, дн каре сѣзѣжѣт
аѣ шѣ тѣрѣт, пѣпѣ а пѣ се дѣче Рѣшѣ дѣн царѣ, ел аѣ зѣдѣт
вѣсерѣка Сѣфѣнтѣлѣ Некѣлаѣ чел Сѣрак, де лѣнгѣ касѣ-
ле сале, шѣ аѣ днзестратѣ кѣ локѣл шѣ кѣтева вѣнале дѣн-
преѣвр, фѣкѣнд ла поартѣ чештеза кѣ о статѣе де пѣа-
трѣ дн кѣнѣл вѣнѣ ерѣмѣт, дар с'аѣ стрѣкат дн времеа Тѣр-
чѣлор, апоѣ шѣ чештеза тѣгѣндѣсе кѣрѣл анеѣ, сѣѣ адѣс дн
ограда касѣлор днвечѣпате дѣлѣ че аѣ трежѣт кѣтрѣ Ворпѣкѣл
Алекѣ Белдѣман.

Днкѣсорѣле пѣвлѣче аѣ рѣтас дн ачеа окѣпаціе тот прежѣт
сѣ афла шѣ днпѣнте фѣарте перѣгѣлат цѣлѣте, грѣтѣдѣнд не
вѣновѣдѣ, парте днвѣцѣле кѣрѣдѣ, шѣ парте дн вѣчѣзрѣ пѣстѣѣ,
не вѣде сѣ пѣте гѣсѣ асѣмѣнеа днкѣперѣ тарѣ шѣ словѣде
де а сѣ пѣте лѣа пѣнтрѣ трежѣнда ачеаста каре ера плѣне
де осѣндѣдѣ, шѣ окѣпаціеа лор зѣлѣнѣкѣ пѣ ста дн алтѣ де-
кѣт дн черѣт, тѣрѣнд де фѣаме. Спѣре ачѣст сѣфѣршѣт дар
не ла тоате фѣерестрѣле, сѣаѣ жѣеавѣзрѣле де пѣатрѣ а тѣрѣн-
рѣлор, сѣпѣнѣзѣра пѣнцѣ лѣгате кѣ фрѣнѣгѣе, ка сѣ прѣѣтеаскѣ а-
дѣстор шѣ гласѣрѣле лор а о тѣлѣдѣме де непорѣчѣдѣ, черѣнд мѣ-
лѣ, фѣче сѣ се сѣе пѣрѣл дн вѣрѣл канѣлѣ орѣ-кѣрѣсеа тре-
кѣторѣ, прѣвѣнд адмѣнѣстраціеа тоате ачѣсте, фѣрѣ сѣ факѣ
вре о дндрѣнтаре.

Марѣ авѣзѣрѣ сѣ днкѣвѣасѣ дѣн вѣкѣѣ, де ла днтрареа фѣанѣ-
рѣодѣлор шѣ алес дн domnie, асѣнѣра адмѣнѣстраціеѣ днкѣсо-

рілор пьвліче, пентрѣ къ армѣшеа, слѣжба де знде атрпа темніца къ десьвѣршіре пьпъ ла 1832, съ да ка о ківірнісаль дін челе диты, къртезанілор днсьмпаці, сеаѣ вре знеа рѣдені а Домнлѣ, прекъм ла Міхаіѣ Водѣ Етерістѣл с'аѣ рѣндзіт армаш не фрателе съѣ Іанкѣ, ші че не лѣкра апоі дн треава ачеаста тоці армаші ка съ скоатѣ парале?

1. Съ лега де оамені невіноваці де не зліцѣ къзтѣнд прічіні ка съі гловеаскѣ, ші пьпъ дьпъ дескоперіреа адевѣрлѣ тѣ цінеа днкіші не о сшпль пѣрѣ а кѣка, апоі дьпъ тьлѣтѣ педепансѣ ші днкісоаре, че сѣфере, пентгѣндѣсе пьпъ днсфѣршіт днвіновѣцѣ къ пімік, тревѣеа съ плѣтеаскѣ гросѣрїтѣл ка съ скапе.

2. Баніі че съ адъна де не ла трекуторі къ рѣндѣеала днсемпнатѣ прекъм с'аѣ зіс, не ера а лор, чі съ пьне дн кѣтіеа темніці де кѣтрѣ чазшл де армѣшіі, сеаѣ ватавл де темніці, не тоатѣ зіѣа свнт педепансѣ де фалангѣ кѣнд съ афла атінс де о пара такар, фѣрѣ поронка армашлѣлі, іар ла сфѣршітѣл сьпгѣтѣнїі тѣ прїіме армашл къ сокотеалѣ лѣтѣрїтѣ, скъзїндѣсе нѣмаї о пьне не зі де 4 парале де тот віноватѣл, прекъм ера предѣл пьнїі пьпъ ла Домніа лѣлі Калїмах, ші ачаста кѣнд чере еї маї віне ка съ факѣ зп спорїѣ маї днсьмнат ла кѣтіа темніціі, сеаѣ кѣнд не лі съ трїімете де ла вре зп воер храпа зілінікѣ прекъм овїчнѣеа тьлці.

3. Страеле кѣте съ адъче ла сѣрѣкторі де ла зніі ші алціі пентрѣ поманѣ, адекѣ кѣмешї, сьмане, кѣчїлї ші а. л. нѣмаї кѣтле веде арестанціі, де стрїга о вогда-просте, кѣт сѣ рѣсьна темніца, іар овїектеле дн патѣрѣ съ пьне дн кѣтара армашлѣлі, ші апоі съ віндеа ла чел диты Іаршарок къ грамада дн фолосѣл съѣ. Кѣте дар де асемїнеа тѣршѣвіі

съ май фълче де нъ съ пот скрие пичи помені пентрѣ рѣшинеа-
фаптеї.

Ачесте тикълoшїї авѣзїве, декънд шї кѣт аѣ днтрат дн
царь, нъ съ пот леснї дескоперї, пентрѣ къ съ дндатїнасъ
аша де таре дн обїчеїл пълънтълїї де нъ съ поате а фла
капътѣл лор, атъта нъмаї се днкїпѣще къ їзворѣл вїне дїн
дара Търчeаскѣ, пентрѣ къ тоате ачесте шї маї шълте декът
дълселе съ зрѣла ла Пашалъкърї, дн тот кѣпрїнсѣл днпъ-
рѣдїеї Отомане, пълъ а нъ днтродѣче Сълтан Медїїт рефор-
ма аче поъ дн Адмїнїстрадїеа Гѣвернїалъ, кѣ стрїктега де
астъзї. Атѣнче Домнїї Гречїї, їмїтънд кїпѣл обълдзїрїї ачестора
десподїї феодалї, пѣдїн кѣте пѣдїн аѣ префѣкът рѣндзелїле
векї а Молдовїї пълъ леаѣ конфондат шї леаѣ пълъгрїт не
тоате кѣ пълравѣл Асїатїк.

Карактерѣл Ромѣнѣлї кѣ нъ есте дїн фїре плекат ла вѣ-
зпѣрїт, шї ла тешекърї дезвѣркѣтоаре, о доведѣще кїпѣл
вїедзїрїї лор де ла днфїїндареа църїї, везї їсторїа Ле-
шаскѣ а лїї Стреїковскї шї а. л. ла томѣл 1, ка шї кѣ
манїереа лор дїнтре дѣншїї аѣ фост фоарте сїмплѣ дн веа-
кѣл ал 19-ле пълъ с'аѣ дншълдїт стрейнїї, педїїнд маї де
шълт церавѣл че вра съ зїкѣ днкѣзеторї де фїер сеаѣ лѣкатѣ
не зшѣ, фърѣ нъмаї кѣ зп сепн пѣїнд ла прагѣл лїї не
дїн афарѣ весте педїїнда са а касѣ, шї домїчїлѣ тї ера
респектат пълъ дѣнѣ днтоарчере фърѣ съ се атїнгѣ чїнева
де зп капът де адѣ де ла дѣнсѣл.

Прїн Домнїї Гречїї дар, шї нъмаї де дѣншїї с'аѣ днтродѣ
кїпѣл Адмїнїстрадїеї търчещїї дн Прїнцїпате, каре аѣ контеїт
апої дѣпѣ дїспозїдїїле лѣате де рѣшї ла анѣл 1828, їар зчїдереа
дннтре дѣншїї шї потлогърїїле съ траг де ла пълвълїреа Татарї-

лор. Съвършиндъсе дечї тїмъл стѣпънїрїи Ръшїлор при дѣкїереа пѣчїї де ла 1812, с'аѣ скїмъват шї Къзъзов дѣдѣтъ трѣгъндъсе дїн Пїрїндїпѣте дѣн Росїеа, фїнд тревъитор аколо пентрѣ апарѣреа цѣрїї дѣн контра Францѣжїлор, шї дѣн локъл лѣї с'аѣ рѣндѣїт Ценералѣл Чїчѣков, каре аѣ дѣндеплїнїт тоате зрѣмъ-рїле трактатълѣї де паче къ Поарта, аѣ словозїт Манїфест пентрѣ трацѣреа ошїлор дїн Молдова, трекънд гранїца Прѣтѣлѣї знде аѣ шї пѣс хотар дѣнтре Росїеа шї Тѣрчїеа, шї аѣ дѣнсемпѣт тершїнъл протезмїеї де зп ап, ка съ'шї дїсфакъ фїе-ще-каре аверїле словод, шї каре дїн пропрїетарї сеаѣ локъ-їторїї дїн сѣте, съ дѣнпотрїве съ рѣшѣе сѣнт стѣпънїреа знде ыї вїне мошїеа сеаѣ каса лѣї, дѣпъ рѣскроїреа хотарълѣї пѣ ера опрїт де Гъверн а съ дїсфаче де аверѣеа са пїрїн орї че кїп гѣсъ маї де пїрїндѣ ка съ трѣеаскъ словод знде ыї ера тѣлѣдъшїреа, прекъм с'аѣ шї зрѣмѣт, фѣкъндъсе фѣарте тѣлте вѣлзърї шї скїмъзърї де мошїї песте Прѣт дѣн времеа протезмїеї ачеїа, маї тоцї дѣнсъ аѣ грѣмїт дѣнсрѣ-їпъндъшї аверїле къ нїмїкъ, пентрѣ къ змѣла ворѣа къ мо-шїїле воерїлор дїн Молдова рѣшънд дѣн Басарѣвїеа, дѣпъ протезмїе, се вор лѣа де хазне дакъ пѣ се вор фаче сѣдїцї, дїн ачеастъ прїчїнъ фїеще-каре пропрїетар аѣ дѣнкїс ѣкїї шї с'аѣ дїс-фѣкѣт къ шаре пагъвъ. Всетъл дѣнсъ с'аѣ фост лѣдїт де кѣтрѣ Рѣшїї дорїторїї де а кѣшпѣра пѣшънтъл воерїлор ефїн, пре-кѣм с'аѣ шї дѣнплїнїт скопъл, къ тѣлдї аѣ фѣкѣт стѣрї дїн кїлїнїр. Съвършїнд ачеле пентрѣ Молдова дѣнтѣмплате дѣн кѣрѣсѣл времїї де ла 1806, пѣлпъ ла 1812, пѣ сокот де прї-сос а дѣнсъшпѣа чеѣа шї дѣспре дѣнпрѣцїзърїле рѣзѣвоїзлѣї зрѣ-мѣт къ Тѣрчїеа а л кѣрѣсеа тѣгїѣ с'аѣ трае маї тѣлг тот дїн цѣрї-ле поастре, пентрѣ оареш каре їдеї а четїторїлор.

Дѣпъ че дар аѣ трекѣт Рѣшїї Нїстрѣ къ Фелтшѣршѣлѣл

Прозоровскиі ші аѣ кѣпринс Молдова ші Валахіеа, шакар кѣ
вѣрсареа Дѣпріі ера аша де шапе дн ачел тішн де сѣ днфї-
ора породѣл де фѣрїеа еї, нѣ і'аѣ пѣтѣт опрі де а о трече
дїпколо. Ценералѣл Засчі комѣнда аван-гварда рѣсаскі, аѣ
кѣпринс Ісакчеа ші Тѣлчеа, іар дѣпѣ шоартеа лѣї Прозоров-
скї, днкрѣдїндѣсе арміеа Прінцѣлї Банграціон ла 1809
і с'аѣ днкінат Ізмаїлѣл, ші ла 1810, с'аѣ нѣміт пе Камѣн-
скї ал 2-ле шеф арміеї лѣкрѣтоаре дн локѣл лѣї Бангра-
ціон, пѣптрѣ че нѣ сѣ шїе декѣт кѣ ел аѣ дескіс рѣзвоїл
дн Бѣлгарїеа, ші Камѣнскї І Кѣшаков аѣ адѣс пѣїреа
Тѣрчілор, апроане де Базарѣк. Ачесте вїрѣнці днтѣ ші лѣ-
ареа Сїлістрії пе зрѣтѣ, сѣпѣсѣ де графѣл Ланжарон, аѣ
дескіс Росїенїлор дрѣшѣл кѣтрѣ Шѣшла, дн каре време ші
Саванїев де алтѣ парте кѣ врігада лѣї аѣ вѣтѣт пе Тѣрчі-
лѣнѣ Разград де н'аѣ шїст дн котро сѣ апѣче, іар дн 7
Септемврие а анѣлї 1810, Фелтмаршалѣл апої аѣ сѣтѣрѣ-
шат де тот аршіеа Вїзірѣлї кѣ каре с'аѣ ловїт ла гѣра рї-
лѣї Іанта че се варсѣ дн Дѣпрїеа.

Царїградѣл сѣ кѣтрѣмѣра де грїжѣ ші Дїванѣл дѣре паче
нѣмаї декѣт пѣптрѣ кѣ хазнелїле сѣ дїшертасѣ де ісправѣ,
іар Сѣлтанѣл Махмѣд ал 2-ле, рѣдїкѣндѣсе пе трон дн зр-
та лѣї Селїм, нѣ аскѣлта пропѣнереа Дїванѣлї, черѣнд а-
маї черка соарта Тѣрчіеї ші дн зілеле сале, пѣптрѣ, а-
чааста депѣртѣнд пе вѣтрѣнѣл Іѣсѣф дїн везїріе, аѣ рѣндѣ-
їт пе зн Ахмет Ага че аѣ фѣкѣт шїнѣнї дн рѣскоала Е-
нїчерїлор, ші ера ветеаз шоарте, кѣрѣеа днкрѣдїндѣї
50,000 де ошї л'аѣ порнїт асѣпра Рѣшілор ла Дѣпрїеа.

Токмаї атѣлчї Фелт-маршалѣл Камѣнскї сѣ волѣвїесѣ шї
дн локѣл сѣѣ с'аѣ нѣміт Ценерал-Адшеф пе Міхаїл Іларїо-
новїчѣ Голенїщев Кѣтѣзов, че аѣ нѣс капѣт рѣзвоїлї, дѣпѣ

дѣтрареа лѣ дечі дѣкомандъ с'аѣ дат вѣтъліеа че грознікъ де
лѣнгъ Рѣшчѣк дѣ 4 Іюліе 1811, кѣнд арміеа Рѣсаскъ сѣ
компѣне де 20,000 ші аче Тѣрчеаскъ де 60,000, вѣзіндѣсе
ші зна ші алта дѣ вреднічіе, Кѣтѣзов дѣсѣ сѣмѣнд непот-
рѣвіреа арміеі сале ла пѣштѣр кѣ а Вѣзірѣлѣі, аѣ дѣкѣлѣт о
стратеѣме оѣенеаскъ, ші сѣрпѣнд дѣдатъ четатеа Рѣшчѣ-
кѣл аѣ дѣченѣт а сѣ траѣе дѣдѣрѣнт, Ахмет-Ага атѣнчі дѣ-
гѣлѣфат де тѣндрѣе вѣзінд траѣереа Рѣшілор, аѣ пѣс темеіѣ
кѣ вреѣ сѣ фѣгъ, ші аѣ прѣнс аі ѣршѣрѣ пѣлѣ аѣ трекут ші
Дѣлѣреа, дар Цѣнералѣл Марков, дѣн порорка лѣі Кѣтѣ-
зов, трекунд Дѣлѣреа дѣтр'о поапте асѣпра резервіі Тѣрчі-
лор де лѣнгъ Рѣшчѣк, ші вѣтъндѣо аѣ лѣват тоатъ пожіжіа
оѣенеаскъ, ші тавѣра лор кѣ о шѣлѣме де рові. Дѣпрѣдѣін-
дѣсе дѣсѣ шѣлѣі дѣн тоате пѣрѣіле аѣ веніт зніі а да де весте ші
дѣн арміеа Вѣзірѣлѣі десѣре ачеаста. Ахмет-Ага апоі
вѣзіндѣсе не де о парте прѣнс дѣнтре Дѣлѣреа ші дѣнтре
дѣшмані, не де алта дезлініт де Бѣлгаріеа, ші фѣрѣ резер-
вѣ дѣн ѣршѣ, с'аѣ дезнедеждѣт де тот ші аѣ хотѣрѣт сѣ фѣ-
гѣ тайнік, дѣкѣт кѣ шаре греѣ аѣ пѣтѣт скѣла сѣнгѣр песте Дѣ-
лѣреа дѣнтро лѣнтре де пѣскарі, тот прѣн дѣнгѣдѣіреа пре-
кѣт слѣч а лѣі Кѣтѣзов, пентрѣ ка сѣ аѣвѣ кѣ чѣне трата десѣре
дѣкѣіреа пѣчїі дѣлѣ асѣмінеа рѣзвоіѣ. Іар оастеа дѣнтреагѣ
Тѣрчеаскъ вѣзіндѣсе ратасѣ фѣрѣ Вѣзір ші вомбардатъ де
Рѣші пѣлѣ ла Дѣлѣреа аѣ каніѣлат ла 8 а лѣі Де-
кемврїе анал 1811, ші ла 16 Маі аналѣі ѣршѣтор с'аѣ
дѣкѣет ші пачеа дѣнтре Тѣрчіеа кѣ Росіеа прекут с'аѣ арѣ-
тат маі сѣс десѣре ачеаста.

Дѣлѣ траѣереа дечі а Рѣшілор дѣн царѣ с'аѣ рѣндѣт допн
тот не Скарлат Калімах Воевод ла Молдова, каре сѣ ро-
вісѣ де Кѣтѣзов лѣнгъ Рѣшчѣк, кѣ резерва тѣрчеаскъ, пре-

към съ пѣтіеъ de Сълтан Селім дѣинте de а се дѣчене кампаніа, de фадъ цѣнд стѣнѣіреа рѣшілор термін de 6 ані de зіле.

ПАРТЕА VIII.

Префачереа дін поѣ дѣн Молдова дѣпъ дѣареа Бесарабіеі.

A 2-а DOMNIE ДѢІ СКАРЛАТ АЛЕКСАНДРЪ КАЛМАХ 1812.

Ла дѣченѣтѣл Домніеі ачеѣіеа, каре аѣ ѣрмат токмаі дѣн времеа рѣзвоіѣлѣ чел маре а Францѣжілор, de кѣвінцѣ сокот а дѣсѣтна дѣн че ферѣіре се гѣсъ Европа дѣтреагъ дін а кѣріеа дѣпреѣіѣрѣрі пѣтеа съ іасѣ ѣн сѣѣршіт ка съ рѣстоарне тот віиторѣл Прінціпателор Данѣіене, дар Провіденца леаѣ феріт de асемінеа катастрофъ непорочітѣ прекъм леаѣ апѣрат de ла дѣченереа лор чеа фраѣідѣ.

Наполеон 1 кѣ пѣме de чел маре, алтѣл Александрѣ Макидон, алтѣл Траіан Нерѣа, дін времеа Елінілор ші а Романілор, дѣпъ че аѣ кѣчеріт Египетѣл, ші аѣ плекат черѣіеа ла 20 Монархі аѣ порніт кѣ пашіі сѣі чеі зріеші асѣпра Росіеі, авѣнд 580,000 de оасте дѣн пічоаре, компѣсѣ дін Францезі, Італіені, Зѣѣзі; Оландежі, Австріені, Дѣнѣрі, Баѣарежі, Віртемѣерѣі, Саксоні, Вестрѣѣѣліені, Прѣші, Полоні, ші тоате семінділе дѣтрѣн кѣѣнт а конфѣдераціеі Рінѣлѣі, афарѣ de Спаніоліі ші Портѣгежіі кѣ каріі ѣрмат а пѣрта рѣзвоіѣл. Дѣн хотѣрѣре фіінд а дістрона пе Александрѣ 1 Кесарѣл Росіеі ші а дѣпѣрѣдѣ цара дѣі аче маре дѣн стѣнѣіріі шѣрѣнте, ка съ скоатѣ колосѣл